

Boom kan alle energie in groei steken dankzij boombunker

Loohorst Landscaping installeert TreeParker-boombunkersysteem in Harderwijk

Om klimaatuitdagingen zoals extreem weer, CO₂-uitstoot en verlies van biodiversiteit het hoofd te bieden, moeten we in Nederland niet alleen meer bomen planten; vooral het aantal grotere, oudere bomen moet toenemen. Een manier om stadsbomen (letterlijk) de ruimte te geven en te laten uitgroeien tot waardevolle groene kolossen, is met boombunkers. Ook voor de zeltogende koningslinde op het plein aan de Smeepoortenbrink in Harderwijk bleek de boombunker een uitstekende oplossing te zijn.

Auteur: Karlijn Klei / Fleur Dil

Hoveniersbedrijf en aannemer Loohorst Landscaping had van de gemeente opdracht gekregen om de centraal gelegen koningslinde op het pleintje aan te pakken. De boom, die in 1988 geplant werd ter gelegenheid van de 50e verjaardag van de toenmalige koningin Beatrix, wilde nooit goed groeien en begon zelfs af te sterven. Loohorst riep de hulp in van bomenspecialist TreeBuilders om samen tot een oplossing te komen. Gezamenlijk voorzagen ze de koningslinde van het TreeParker-boombunkersysteem, dat de wortels ruimte geeft om de boom te laten uitgroeien tot een waardevolle groene reus.

Primeur

Joeri Faas van TreeBuilders was als projectleider betrokken bij het project, dat eind januari van dit jaar werd gerealiseerd. Hij snapt wel waarom de gemeente de koningslinde wilde aanpakken. 'Die boom had duidelijk de potentie om een mooiere, grotere en gezondere boom te worden. Het is een mooie plek, die verkoeling kan bieden.' Hij waardeert dan ook het initiatief van de gemeente om daarbij gebruik te maken van de boombunker. 'Harderwijk had nog niet veel ervaring met boombunkersystemen. Als mensen nog niet zo bekend zijn met dit systeem, merk je vaak dat ze het spannend vinden om voor zo'n constructie te kiezen.' Aannemer Loohorst, die de installatie van de boombunker voor zijn rekening nam, was al wel bekend met dit systeem, maar de plaatsing van een TreeParker-systeem

was voor hen een primeur, zo vertelt Albert-Jan Fredrikze van Loohorst. Het werken met dit systeem viel hem absoluut niet tegen. 'Het systeem bouwt makkelijk op', vindt Fredrikze. 'Bij de plaatsing moet je altijd met veel factoren rekening houden; dat geeft wel wat uitdagingen. Maar het in elkaar zetten van de bunker zelf was vrij gemakkelijk.' Overigens is de TreeParker niet alleen vrij eenvoudig in elkaar te zetten, maar ook nog eens gemaakt van 80 procent gerecycled materiaal, afkomstig van restproducten van de productie van Pampers. 'Wij streven naar een wereld waarin 100 procent circulariteit de standaard is. Producten moeten gemaakt worden van recyclestromen', aldus Faas.

'Het in elkaar zetten van de bunker zelf was vrij gemakkelijk'

Geen compressie

Voor de plaatsing van de boombunker werd eerst een gat gegraven van 7 meter met een diepte van 1,5 meter, vertelt Faas. 'Het systeem bestaat uit een kunststof skelet, waarmee je ruimte creëert in de bodem en dat tegelijkertijd alle krachten van auto's en vrachtwagens

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Het systeem bestaat uit een kunststof skelet, waarmee je ruimte creëert in de bodem en dat de krachten van auto's en vrachtwagens opvangt

opvangt. Zo ontstaat er in het systeem waarin de boomwortels zitten geen compressie van de grond. Je creëert de condities van een bos, maar dan in de stad.' Vervolgens wordt de boombunker gevuld. Faas: 'In Nederland doen we dat met rijke bomengrond. Er zijn een aantal leveranciers die dat maken. In elke grond zitten van nature schimmels en bacteriën. Na de aanleg heeft de grond doorgaans een jaar nodig voordat die bodembiologie zich een beetje ontwikkeld heeft. De boom heeft het eerste jaar aan zijn nieuwe plek kunnen wennen en nieuwe wortels aangemaakt. Vanaf het tweede en derde jaar zie je de positieve effecten van de bunker echt. Dan gaat de boom groeien, nieuwe schotlengtes en nieuw blad ontwikkelen.'

Leilinde vervangen

Dankzij de soepele samenwerking tussen de twee bedrijven kon het project op tijd worden afgeleverd. 'We hadden een korte doorlooptijd voor dit project', vertelt Fredrikze. 'De plaatsing van de boombunker en het terugstraten van de oude keitjes duurde bijna twee weken. Dat moest

ook wel, want de gemeente wilde dat de boom werd teruggeplaatst op 31 januari, de verjaardag van prinses Beatrix. Dat is allemaal gelukt.' Naast het aanpakken van de koningslinde plaatste Loohorst ook nog een leilinde op het pleintje. 'We hebben een oude leilinde vervangen door een andere, die tien jaar bij ons op de zaak had gestaan. Die hadden we meegenomen na een project in Ermelo. De gemeente wilde deze oude wegdoen, maar dat vonden we zonde. Nu konden we de leilinde weggeven aan de gemeente Harderwijk.'

Compromis 2.0

Bomen in de stad worden over het algemeen beschouwd als een vanzelfsprekendheid, maar kenners weten wat erbij komt kijken om bomen tot gezonde kolossen te laten uitgroeien zonder dat de verkeersveiligheid in het geding komt. Eigenlijk zorgen bomen in de stad altijd voor een spanningsveld, meent Faas. Enerzijds heb je de wegbeheerder, die een stabiele weg wil waar het verkeer veilig overheen kan rijden. Anderzijds heb je de groenafdeling, die juist lucht en vocht

in de bodem wil, wat over het algemeen geen stevige bodem oplevert. 'Producten als bomenzand en bomengranulaat zijn min of meer een compromis tussen civieltechnische en groentech-nische eisen', zegt Faas. 'Een boombunker is een compromis 2.0, mede omdat er geen bodemverdichting is en omdat lucht en vocht in balans zijn voor de boomwortels, net als in een echt bos.'

Faas ziet regelmatig hoeveel last en druk bomen in de stad te verduren krijgen en wat boombunkers daaraan kunnen doen. 'We hebben projecten gedaan van Rotterdam tot Amsterdam, onder alle denkbare omstandigheden', vertelt hij. 'Op marktpleinen waaronder boombunkers zijn aangelegd, worden niet alleen markten gehouden, maar ook evenementen zoals festivals en kermissen. De TreeParker-boombunker kan die allemaal aan; zo sterk is het systeem. Let wel op puntbelasting, zoals stempelpoten van bepaalde vrachtwagens. Hiervoor moeten altijd passende drukspreidende maatregelen getroffen te worden, ongeacht de ondergrond. We ontlasten de grond en daarmee de boom volledig én we kunnen de juiste balans van vocht, lucht en voedingsstoffen waarborgen. Op die manier kan de boom alle energie steken in het ontwikkelen van gezonde takken en bladeren.'

Grote bomen een must

Met de toenemende druk op ons milieu is het behoud van vooral grote bomen in de stad een must. 'Dat is natuurlijk wel een uitdaging voor de toekomst', meent Faas. 'We moeten niet alleen nieuwe bomen planten, maar de bomen die we al hebben ook de kans geven zo groot mogelijk te worden. Juist grotere, oudere bomen hebben de meeste impact als het gaat om zaken als verkoeling, biodiversiteit, CO₂-opslag en het afvangen van fijnstof. Daar moeten we dus heel zuinig op zijn.'

'Juist grotere, oudere bomen hebben de meeste impact als het gaat om verkoeling, biodiversiteit, CO₂-opslag en het afvangen van fijnstof'

TreeParker-boombunker

De koningslinde na plaatsing